

**UCHWAŁA NR III/17/24
RADY MIEJSKIEJ W DOBIEGNIEWIE**

z dnia 27 maja 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu ochrony zdrowia psychicznego w Gminie Dobiegniew na lata 2024-2030.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym(t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 609) w związku z art.1 ust.1 i art.2 ust.4 pkt 1 i ust.5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 z późni. zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023 - 2030 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2480) Rada Miejska w Dobiegniewie, uchwala co następuje:

§ 1. Przyjąć Program ochrony zdrowia psychicznego w Gminie Dobiegniew na lata 2024 - 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr.1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dobiegniewa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Dobiegniewie

Marek Kowalczyk

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr III/17/24
Rady Miejskiej w Dobiegniewie
z dnia 27 maja

PROGRAM
OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
W GMINIE DOBIEGNIEW
na lata 2024-2030

WPROWADZENIE

Punktem wyjścia do realizacji jakichkolwiek działań skierowanych do mieszkańców gminy jest przedstawienie rzetelnych, jasnych i sformułowanych w dostępny sposób informacji na temat zdrowia psychicznego szeroko rozumianego.

W naszym społeczeństwie niekorzystnym zjawiskiem jest powszechne i niezmiennie wyrażanie i przekonanie, że choroba psychiczna jest wstydliva i wymaga ukrywania jej przed ludźmi. Świadczy to, jak silne jest w świadomości społecznej piętno rozpoznania choroby psychicznej, które prowadząc do przemilczania lub ukrywania choroby (albo zaprzeczania) może skomplikować los chorych i utrudniać udzielenie im właściwej pomocy we właściwym czasie.

Powszechnie dostrzegana tendencja do ukrywania zawstydzającej choroby psychicznej świadczy o tym, że uruchamia ona proces społecznego napiętnowania (stygmatyzacji) dotkniętej nią osoby. Napiętnowanie sprzyja postrzeganiu cierpień chorego przez pryzmat funkcjonujących w społeczeństwie negatywnych stereotypów opisujących chorobę i osoby chore psychicznie. Procesowi temu mogą też towarzyszyć: społeczne naznaczanie, o czym świadczy specyficzny słownik społeczny nazywający w sposób niegodny zarówno same choroby, jak i osoby na nie cierpiące, a także tendencja do dystansowania się wobec osób chorujących i nierównego ich traktowania w życiu społecznym. Dystansowanie się wobec osób chorych psychicznie jest jednym z bardziej niekorzystnych następstw napiętnowania, ponieważ uruchamia wiele procesów psychologicznych i społecznych, które marginalizują pozycję chorego, opóźniają i osłabiają możliwości udzielania mu skutecznej pomocy, a niekiedy utrwalają nieprzystosowanie. Jest to tym bardziej niebezpieczne, że osoby chore często same przejawiają skłonność do wycofywania się, wynikającą z przeżywanych zaburzeń. Obie te tendencje – dystansowanie się otoczenia i własne wycofywanie się – skutecznie spychają osoby chore na margines społeczności.

Ze względu na narastającą liczbę osób z zaburzeniami psychicznymi zależnymi od czynników psychospołecznych, potrzeby w opiece nad zdrowiem psychicznym są znaczne, w związku z tym na bazie istniejących już form wsparcia należy w miarę możliwości rozbudowywać istniejące zasoby. Należy uwrażliwić psychologów na problemy związane z wykrywaniem wczesnych zaburzeń psychicznych u dzieci. Zaproponować organizację spotkań tematycznych, aby uświadomić dzieciom i osobom dorosłym, na czym polegają zaburzenia psychiczne. Na bazie poznania zagadnienia pobudzić akceptację, zrozumienie oraz przeciwdziałać dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zaburzenia psychiczne dotyczą również osób z problemem alkoholowym. Obecnie alkoholizm stał się jednym z najpoważniejszych nałogów zarówno ze względu na rozpowszechnienie, jak i konsekwencje. Życie osób nadużywających alkoholu jest poważnie zaburzone we wszystkich sferach: społecznej i rodzinnej. Wśród zaburzeń psychicznych alkoholika na plan pierwszy wysuwają się tutaj halucynacje czyli omamy, zresztą nie wzrokowe jak w majaczeniu, lecz słuchowe. Obok tego występują na ogół urojenia

prześladowcze. Inną formą ciężkich zaburzeń psychicznych jest paranoja alkoholowa. Alkoholizm prowadzi do ciężkiego otępienia umysłowego. Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, nadużywanie innych używek i leków.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego powstał w celu zapobiegania zaburzeniom psychicznym, udoskonalenia funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi, upowszechniania wiedzy społeczeństwa na temat zaburzeń psychicznych.

I. DEFINICJA ZJAWISKA.

Obecna definicja zdrowia przyjęta przez światową Organizację Zdrowia jest następująca:

„Zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego i umysłowego i społecznego dobrostanu (dobrego samopoczucia).”

Definicja ta jest bardzo ważna i postępową, ponieważ nie poprzestaje na samym negującym ujęciu, że zdrowie jest brakiem choroby, ale bardzo mocno akcentuje, że zdrowie ma w sobie aktywny aspekt, którym jest dobrostan.

Oznacza to, że w kwestiach zdrowia nie mamy jedynie koncentrować się na chorobach i próbach ich zwalczania, ale powinniśmy zwłaszcza koncentrować się na samym zdrowiu – na jego wzmacnianiu.

Zdrowie psychiczne jest istotnym elementem zainteresowań zdrowia publicznego. Zaburzenia psychiczne są uznawane za przejaw choroby psychicznej. Jest to utrata umiejętności efektywnego reagowania przez organizm człowieka na bodźce generowane przez środowisko zewnętrzne, jak i wewnętrzne. To z kolei wpływa na utratę równowagi wewnętrznej i adaptację do jednego bądź drugiego środowiska.

W sytuacji zaburzeń psychicznych dochodzi do nieprawidłowości czynności psychicznych mających przyczynę poza organizmem człowieka – zaburzenia reaktywne lub tkwią w zmianie czynności organizmu – zaburzenia organiczne.

Podsumowując: zaburzenia psychiczne to utraczona – niekoniecznie bezpowrotnie - równowaga wewnętrzna i adaptacja społeczna.

Czym się wyróżniają choroby psychiczne wśród innych pojawiających się u człowieka?

Przede wszystkim sposobem, w jaki przejawia się choroba psychiczna. Obrazem zaburzeń są zakłócenia w wypowiedziach czy zachowaniu. Prawie zawsze zmiany w kontakcie z otoczeniem budzą dezaprobatę środowiska. Wyobcowanie chorego – to druga

cecha chorób psychicznych. Bywa i tak, że zaburzenia psychiczne są bardzo głębokie i całościowe, wówczas funkcjonowanie człowieka w społeczeństwie staje się niemożliwe.

Pomimo różnorodności chorób psychicznych można wyróżnić parę cech wspólnych tego typu zaburzeń:

- zmiana w sposobie przeżywania,
- cierpienie,
- utrudnienie lub zerwanie kontaktu z otoczeniem,
- brak krytycyzmu,
- zmiany w systemie wartości.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną wdrożenia i realizacji Programu jest:

- 1) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 2123 z późn.zm).
- 2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia Psychicznego (Dz.U. z 2023r. poz. 2480).

III. REALIZATORZY.

Instytucje i organizacje mające wpływ na funkcjonowanie mieszkańców Gminy Dobiegniew, m.in.:

- Urząd Miejski w Dobiegniewie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobiegniewie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Służba zdrowia,
- Oświata,
- Stowarzyszenie abstynenckie „DROMADER”,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzelcach Krajeńskich,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Dobiegniewie,
- Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Krajeńskich
- Zespół Kuratorów Sądowych w Strzelcach Krajeńskich,
- Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Krajeńskich.

IV. ADRESACI.

Program jest skierowany do mieszkańców Gminy Dobiegniew, w szczególności do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób zagrożonych negatywnym wpływem środowiska lokalnego lub rodzinnego, do osób chorych, niepełnosprawnych oraz ich rodzin.

Zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego osoby z zaburzeniami psychicznymi to:

- osoby chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne);
- osoby upośledzone umysłowo;
- osoby wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

V. CELE PROGRAMU.

Cel główny 1:

Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cele szczegółowe:

- 1) upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
- 2) zapobieganie zaburzeniom psychicznym,
- 3) zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Cel główny 2:

Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cele szczegółowe:

- 1) upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej,
- 2) upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego,
- 3) aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

Cel szczegółowy 1.1

Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator
1.	Aktywizacja instytucji, organizacji, stowarzyszeń i mieszkańców miasta w obszarze promocji zdrowia psychicznego.	- Urząd Miejski Dobiegniew
2.	Elementy promocji zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży	- placówki oświatowe,
3.	Organizowanie w szkołach spotkań z udziałem psychologa.	- Urząd Miejski Dobiegniew

	Wprowadzenie i realizacja programów profilaktycznych	- szkoły podstawowe,
3.	<p>Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego poprzez umieszczenie plakatów oraz ulotek w miejscach ogólnie dostępnych:</p> <p>- rozpowszechnienie informacji nt. terminu ważnych dni dla ochrony zdrowia oraz przypominanie ich podczas różnych przedsięwzięć na rzecz zdrowia: „Dzień bez papierosa”, „Dzień bez samochodu”, „Biegaj razem z nami”,</p>	- Wszystkie podmioty uczestniczące w programie
4.	Szersze uwzględnienie zagadnień związanych z ryzykiem wystąpienia zaburzeń psychicznych u osób nadużywających alkoholu lub z innymi uzależnieniami.	<p>- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p> <p>- Stowarzyszenie Abstynenckie „DROMADER”</p>
5.	<p>Promowanie programów i przedsięwzięć prozdrowotnych:</p> <p>a) zdrowy i racjonalny sposób odżywiania:</p> <p>- propagowanie zdrowej żywności, - upowszechnianie wśród uczniów, nauczycieli i rodziców jadłospisów zdrowego żywienia, - promowanie zasad prawidłowego</p>	<p>- placówki oświatowe, nauczyciele, - pielęgniarki środowiskowe - pedagodzy szkolni,</p>

<p>żywienia oraz postępowania mającego na celu zmniejszenie otyłości,</p> <p>b) profilaktyka wad postawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczne organizowanie gimnastyki śródlekcyjnej, - wykorzystanie bazy sportowo-rekreacyjnej poza godzinami zajęć szkolnych, <p>c) zapewnienie bezpieczeństwa w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zintensyfikowanie działań nauczycieli i uczniów w celu eliminacji urazów podczas przerw międzylekcyjnych, - przeprowadzanie systematycznych przeglądów szkół pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, <p>d) przeciwdziałanie uzależnieniom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie w szkołach programów edukacyjnych, dostarczających wiedzy o przyczynach i skutkach nadużywania środków odurzających, - wprowadzenie specjalnych spotkań dla rodziców, poświęconych specyficznym problemom wieku dorastania, budowaniu konstruktywnej komunikacji, dialogu z młodymi ludźmi, wzmacnianiu pozytywnych zachowań wychowawczych, przekazywaniu informacji na temat pierwszych oznak „brania”, - stworzenie szerokiego poradnictwa dla rodzin z problemem uzależnienia, <p>d) dbałość o zdrowie psychiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie realizacji programów promujących ruch i aktywny styl życia, jako element zdrowia psychicznego, - podejmowanie działań prewencyjnych w sytuacji przewlekłego stresu,	
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja różnych form edukacji dot. radzenia sobie ze stresem, - reintegracja zawodowa i społeczna wśród mieszkańców miasta, - rozszerzenie w miarę możliwości zakresu udzielanej przez podmioty powołane do pomocy rodzinom i udzielania wsparcia w sytuacjach kryzysowych, e) efektywne spędzanie wolnego czasu: <ul style="list-style-type: none"> - dotowanie realizacji programów rozwijających kulturę fizyczną mieszkańców, - popieranie inicjatyw angażujących dzieci i młodzież oraz rozwijających ich różnorodne zainteresowania, - organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych, - udział rodzin w aktywnych formach wypoczynku, - udostępnianie obiektów sportowych po zajęciach lekcyjnych, - reaktywowanie bądź organizowanie kół zainteresowań 	
--	---	--

Cel szczegółowy 1.2

Zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Lp.	Nazwa działania	Realizator
1.	Kierowanie na badania dzieci oraz młodzież, u których występują zaburzenia zachowania oraz istnieje zagrożenie wystąpienia zaburzeń psychicznych do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,	- szkoły

2.	<p>Zapobieganie przemocy w szkole:</p> <p>a) konkursy profilaktyczne, b) warsztaty na temat zapobiegania przemocy w szkole dla uczniów c) wsparcie rodziców w procesie wychowania dzieci, u których stwierdzono zaburzenia psychiczne, d) programy profilaktyczne dla uczniów na różnych poziomach edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy i agresji w środowisku szkolnym.</p>	<p>- szkoły,</p> <p>- Ośrodek Pomocy Społecznej - Komenda Powiatowa Policji, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p>
3.	<p>Prowadzenie wczesnej diagnostyki i interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym.</p>	<p>- przedszkola</p>
4.	<p>Pozyskanie zakładów pracy, instytucji, organizacji, stowarzyszeń do promowania zdrowia wśród swoich pracowników, członków organizacji:</p> <p>a) rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych, b) umożliwienie prowadzenia różnych form edukacji, c) przestrzeganie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii, d) organizowanie imprez integracyjnych, uwzględniających elementy promocji zdrowia oraz propagujące ruch na świeżym powietrzu.</p>	<p>- Urząd Miejski Dobiegniew, - zakłady pracy, - służba zdrowia, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>

--	--	--

Cel szczegółowy 1.3

Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator
1.	Organizacja i współorganizacja imprez o charakterze masowym, dostępnych dla ogółu mieszkańców bądź też adresowanych do konkretnych środowisk.	- Wszystkie podmioty uczestniczące w programie
2.	Organizowanie zajęć, które mają na celu ogólne usprawnienie, rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego, poprawę kondycji psychicznej i fizycznej.	- Środowiskowy Dom Samopomocy
4.	Rozwój przedsięwzięć poprawiających jakość życia na rzecz osób starszych: - rozwój wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej, - tworzenie grup wsparcia dla osób starszych i samotnych, - edukacja społeczeństwa na temat przygotowania rodziny do pełnienia funkcji opiekuńczych nad osobami starszymi, - organizacja życia społeczno-kulturalnego	- Ośrodek Pomocy Społecznej - Urząd Miejski Dobiegniew

Cel szczegółowy 1.4

Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator
1.	Wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniające bezpieczeństwo	- Zespół Interdyscyplinarny

	socjalne ofiarom przemocy domowej.	
2.	Rozszerzenie zakresu świadczeń i dostępności do poradnictwa specjalistycznego: - upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.	- Wszystkie podmioty uczestniczące w programie
3.	Prowadzenie poradnictwa dla ofiar przemocy.	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Zespół Interdyscyplinarny, - Ośrodek Pomocy Społecznej, - służba zdrowia,

Cel szczegółowy 2.1

Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator
1.	Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej ze służbami opieki psychiatrycznej na terenie powiatu oraz lekarzami rodzinnymi.	- Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Zwiększanie dostępności do świadczeń zdrowotnych z zakresu porad psychologicznych i psychiatrycznych	- Świadczeniodawcy zadań NFZ
3.	Wspieranie samopomocowych inicjatyw pacjentów, ich rodzin i organizacji pozarządowych, służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	- Wszystkie podmioty realizujące program

Cel szczegółowy 2.2

Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

Lp.	Nazwa działania	Realizator
1.	Organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.	- Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Rozszerzenie w miarę możliwości zakresu pomocy udzielanej przez podmioty powołane do pomocy rodzinom i udzielania wsparcia w sytuacjach kryzysowych.	- Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Prowadzenie kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób w stanach kryzysu psychicznego, w tym działań edukacyjnych.	- Wszystkie podmioty realizujące program
4.	Wspieranie organizacji pozarządowych, które reprezentują grupy zmarginalizowane i zubożałe oraz umożliwiają im wzmacnianie więzi społecznych, większy dostęp do zasobów istniejących w społeczności i lepsze radzenie sobie.	- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Urząd Miejski Dobiegniew

Cel szczegółowy 2.3

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.

Lp.	Nazwa działania	Realizator
1.	Zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	- Powiatowy Urząd Pracy

2.	Współpraca miasta w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Dreżdenku; - tworzenie warunków dla zwiększenia dostępności różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji zawodowej, organizacji poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	- Ośrodek Pomocy Społecznej
----	---	-----------------------------

Cel szczegółowy 2.4

Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

Lp.	Nazwa działania	Realizator
1.	Powołanie lokalnego zespołu koordynującego w celu oceny realizacji Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego	- Burmistrz Dobiegniewa
2.	Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego	- Zespół koordynujący - Burmistrz Dobiegniewa
3.	Ujęcie w rocznym programie współpracy z organizacjami pozarządowymi w kwestii promocji zdrowego trybu życia i zabezpieczenie środków	- Burmistrz Dobiegniewa, - Rada Miejska

VI. PRIORYTETY PROGRAMU.

Na podstawie wskazanych celów wyznaczono priorytety programu:

- 1) W miarę możliwości aktualizowanie informacji o potrzebach i uwarunkowaniach zdrowotnych mieszkańców Gminy Dobiegniew poprzez zbieranie informacji od podmiotów współrealizujących i współuczestniczących w programie.
- 2) Propagowanie wiedzy o zdrowiu psychicznym, promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

- 3) Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.
- 5) Wczesna profilaktyka, wykrywanie i wczesne leczenie zaburzeń psychicznych, swoistych dla okresu dzieciństwa i dorastania oraz wczesnych form innych zaburzeń psychicznych i zachowań.
- 6) Koordynacja zadań związanych z realizacją polityki zdrowotnej Gminy Dobiegniew w zakresie zdrowia psychicznego.

VII. FINANSOWANIE.

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Dobiegniew oraz budżetów realizatorów Programu, dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VIII. MONITORING I EWALUACJA.

Miarą skuteczności funkcjonowania przyjętego Programu będzie:

- 1) Monitoring realizacji zadań określonych w Programie;
- 2) Ewaluacja Programu;
- 3) Budowa programów szczegółowych rozwijających przyjęte kierunki działań.

Monitoring i ewaluacja zapisów programowych polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji przyjętego kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych, czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Wskaźnikiem monitoringu będzie liczba przygotowanych i zrealizowanych programów i przedsięwzięć profilaktycznych, liczba osób, którym udzielono świadczeń zdrowotnych, liczba wykrytych zaburzeń, liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy, ilość materiałów promujących zdrowie psychiczne, liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych.

Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

UZASADNIENIE

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego realizowany w latach 2023-2030 określa strategię działań mających na celu zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi kompleksowej, wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, w szczególności zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji. Realizacja założeń programu należy do Narodowego Funduszu Zdrowia oraz ministrów właściwych ze względu na charakter działań określonych w Programie oraz samorządów, województw, powiatów i gmin.

Zgodnie z art. 1 ust.1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2023r., poz. 1792) ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Prowadzenie działań określonych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego należy do zadań własnych samorządów województw, powiatów i gmin (art. 2 ust.4 pkt 1 cyt. ustawy).

„Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024 - 2030" zawiera m.in. przedstawienie propozycji planowanych przedsięwzięć w obszarze ochrony i promocji zdrowia psychicznego na terenie Gminy Dobiegniew.